

Lovforslag nr. L 61. Fremsat den 8. november 1989 af socialministeren (Aase Olesen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Øget fleksibilitet med hensyn til dagpasningsordninger for børn samt tilskud til private børnepasningsordninger)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 637 af 27. september 1989 foretages følgende ændringer.

1. I § 63, stk. 1, 2. pkt. indsættes efter »dagpleje«: »jf. dog § 64, stk. 1, 2. pkt.«.

2. I § 64, stk. 1, 1. pkt. indsættes efter »hjem«: »og andre lokaler«.

3. I § 64, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Varetages dagplejen af flere personer, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i dagplejen kan modtages op til 10 børn.«.

4. I § 69 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:

»Stk. 2. Tilbud om ophold i daginstitution er sammen med dagpleje efter § 64 og pasningsordninger efter § 70 et led i kommunens samlede generelle og forebyggende tilbud til børn, og ordningerne skal i samarbejde med forældrene og børnene skabe rammer, der fremmer børns udvikling, trivsel og selvstændighed.«

Stk. 2.-3. bliver herefter stk. 3.-4.

5. § 69, stk. 3, der bliver stk. 4, ophæves.

6. § 70 affattes således:

»§ 70. Kommunalbestyrelsen kan til private pasningsordninger for børn yde et tilskud pr. barn.

Stk. 2. Pasningsordninger efter stk. 1 er ikke omfattet af § 73, stk. 1, stk. 3 og 4, dog kan forældrebetalingen ikke overstige 35 pct. af udgifterne i tilsvarende kommunale pasningstilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen underretter Socialstyrelsen om pasningsordninger, inden der gives tilskud efter stk. 1.«.

7. I § 72 indsættes som 2. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at pasningsordninger etableret efter § 70 ikke er omfattet af 1. pkt.«.

8. I § 73, stk. 4, udgår: »for et regnskabsår ad gangen«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Socialministeren fremsætter forslag for Folketinget om revision af bilstandslovens § 70 inden udgangen af folketingsåret 1992-1993.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand (øget fleksibilitet med hensyn til dagpasningsordninger for børn samt tilskud til private børnepasningsordninger (L. 246) blev fremsat den 18. maj 1989 af socialministeren, men ikke færdigbehandlet i Folketingssamlingen 1988/89. Lovforslaget fremsættes på ny, idet et forslag om indtægtsgraderede kommunale tilskud dog udelades, fordi spørgsmålet må ses i sammenhæng med generelle overvejelser på området.

På dagpasningsområdet for børn er det efter regeringens opfattelse et centralt problem, at trods udbygning af antallet af tilbud er ventelister fortsat et stort problem for forældre, der ønsker pasning af deres børn.

Af ressourcemæssige grunde er det ikke muligt at afhjælpe venteliste-problemet gennem en traditionel udbygning af kapaciteten. Der må derfor sættes på at øge mulighederne for, at bestående rammer og ressourcer kan udnyttes bedre.

Dette forudsætter, at kommunerne får mere fleksible rammer, inden for hvilke de kan tilrettelægge en lokal daginstitutionspolitik tilpasset lokale behov og muligheder.

Et eksempel på, hvorledes rammerne kan udnyttes bedre til gavn for flere forældre og børn, er socialministerens henstilling af 16. marts 1989 til kommunalbestyrelserne om at etablere flere deltidstilbud.

Med udgangspunkt i en række forslag fra de kommunale organisationer – herunder forslagene fra Udvalget vedrørende kommunalt udgiftspres og styringsmuligheder (»Lotz II-udvalget«) – foreslås kommunernes handlemuligheder forbedret på følgende områder:

1. Mulighed for at etablere dagplejeordninger i et hjemligt miljø udvides.
2. Forældrebetalingen skal kunne justeres i årets løb.
3. Som et supplement til de almindelige pasningstilbud skal der kunne ydes tilskud til forældre eller andre, som privat laver en pasningsordning (»puljeordninger«).
4. Socialministerens adgang til at fastsætte (vejle-

dende) regler for indretning m.v. af daginstitutioner ophæves.

Samtidig med, at rammerne for kommunernes handlefrihed på dagtilbudsområdet gøres yderligere fleksible, findes det hensigtsmæssigt, at der i bistandsloven indføres en overordnet formålsbestemmelse for disse tilbud til børn. Formålsbestemmelsen, som indsættes som et nyt stk. 2 i lovens § 69, er nærmere omtalt i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Endelig mener regeringen, at der er behov for at ændre fripladsgrænserne. Dette kan ske ved en ændring af betalingsbekendtgørelsen, og dette spørgsmål vil blive taget op i anden sammenhæng.

ad 1. Bedre mulighed for dagplejeordninger i et hjemligt miljø.

I bistandslovens § 63, stk. 1, 2. pkt., er det fastsat, at der ikke kan gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpleje.

Baggrunden for bestemmelsen er et hensyn til børnene, idet der er en grænse for, hvor mange børn en enkelt dagplejer kan overkomme.

Reglen er generel, dvs. den gælder både for rent private dagplejeordninger og de dagplejetilbud, der som et led i kommunens pasningstilbud formidles af det sociale udvalg.

Kommunerne har i denne forbindelse anført, at når der er flere personer om pasningen, er »5-børnsreglen« ikke rimelig, og en lempelse vil kunne øge muligheden for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af den kommunale dagpleje.

Behovet for dette bekræftes af forsøgsvirksomheden i forbindelse med dagpleje, hvor flere forsøg har drejet sig om at give dispensation fra »5-børnsreglen«.

Den traditionelle dagpleje etableres i dagplejerens eget hjem. For at øge mulighederne for at etablere pasningstilbud for børn foreslås, at dagplejen ikke nødvendigvis skal finde sted i plejerens hjem, og at det tillige skal være muligt at udnytte velegnede lokaler i børnenes hjemlige miljø, f.eks. i kollektiver og

bofællesskaber, i boligbebyggelsen eller i et af børnenes hjem.

Loven foreslås derfor ændret således, at dagplejen kan etableres på andre måder end i private hjem, og at der i dagplejen kan være op til 10 børn, når der er mere end en person om pasningen. Når flere dagplejere indgår i en ordning med op til 10 børn, skal de hver for sig kunne godkendes som dagplejere.

Dagplejen skal fortsat være en ordning, der omfatter et begrænset antal børn og etableres i et hjem eller i børnenes hjemlige miljø, og det forudsættes, at kommunerne sikrer sig, at de pasningsmæssige rammer er forsvarlige, herunder at de fysiske rammer er egnede til at modtage det antal børn, som dagplejen godkendes til.

ad 2. Forældrebetalingen skal kunne justeres i årets løb.

I bilstandslovens § 73, stk. 4, er det fastsat, at forældrebetalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.

Denne bestemmelse har bl.a. til formål at forenkle administrationen af betalingsreglerne, bl.a. således at utilsigtede afvigelser fra budgettet ikke bevirker, at forældrene med henvisning til »35 pct.'s-reglen« i § 73, stk. 1, kan kræve for meget betalt forældrebetaling tilbage.

Bestemmelsen kan imidlertid hindre, at der løbende sker en justering af institutionernes drift. For eksempel betyder det, at forældrene ikke har mulighed for at opnå fordelene ved, at institutionsudgifterne i løbet af budgetåret justeres nedad. Tilsvarende gælder, at hvis omkostningerne forøges – f.eks. hvis forældre ønsker længere åbningstid – kan kommunen ikke umiddelbart regulere forældrebetalingen på baggrund af de øgede omkostninger.

Dette reducerer muligheden for løbende at opnå sammenhæng mellem forældrebetalingen og udgifterne ved drift af pasningsordningen.

Det foreslås derfor, at der på grundlag af reviderede budgetter i løbet af året kan ske ændringer i forældrebetalingen.

I overensstemmelse med gældende principper skal ændringerne gives med et passende varsel, som sættes til mindst 1 måned.

ad 3. Adgang for kommunerne til at yde tilskud til forældre eller andre, som driver en pasningsordning (»puljeordninger«).

Efter bilstandsloven kan kommunerne tilbyde pasning af børn og unge i daginstitutioner eller i den kommunale dagpleje.

Institutionerne kan være kommunale eller selvejende institutioner, som kommunen har indgået over-

enskomst med. De selvejende institutioner er omfattet af bilstandslovens almindelige regler om f.eks. forældrebetaling, central pladsanvisning m.v. Videre er disse institutioner via overenskomsten med kommunen forpligtet til at følge de almindelige konterings- og regnskabsprincipper, som gælder for kommunernes drift af institutionerne.

Gennem selvejende institutioner er der således mulighed for, at privat foretagsomhed kan medvirke til at fremskaffe pasningstilbud, men det må samtidig konstateres, at de gældende regler kan stille sig i vejen for, at private på andre måder kan deltage i løsningen af ventelisteproblemet.

For at skabe yderligere fleksibilitet og for at give forældre og andre bedre betingelser for på egne præmisser at løse børns dagpasningsbehov foreslås derfor indført adgang til, at kommunerne kan yde et økonomisk tilskud til pasningsordninger.

Hvis en kreds af forældre, en virksomhed eller lign. ønsker at stå for ansvaret for en pasningsordning, skal kommunerne derfor kunne yde et tilskud til en sådan ordning.

Kommunalbestyrelsen afgør, om den vil yde støtten, og det er også kommunalbestyrelsen, som fastlægger størrelsen af tilskuddet, som ydes i form af et beløb pr. barn.

Initiativtagerne til en sådan privat pasningsordning forudsættes selv at finde egnede lokaler, fastsætte børneantal, personalenormering, åbningstid m.v. Initiativtagerne tilrettelægger således i det hele den daglige drift, herunder også regnskabsføring.

Det er en forudsætning, at disse pasningstilbud skal være åbne også for børn, som kræver en særlig indsats, og for sådanne børn må kommunen forhøje tilskuddet til ordningen.

Initiativtagerne må på baggrund af de modtagne kommunale tilskud og evt. andre indtægter fastsætte forældrebetalingen således, at der er dækning for udgifterne til pasningsordningen, dog må forældrebetalingen ikke overstige 35 pct. af udgifterne i tilsvarende kommunale pasningstilbud.

Det skal fremhæves, at reglerne om hel eller delvis friplads også skal gælde for disse ordninger. Det vil sige, at forældre med lave indtægter kan få hel eller delvis fritagelse for betalingen efter de almindelige regler i betalingsbekendtgørelsen.

Derimod er disse ordninger ikke – medmindre kommunalbestyrelsen ønsker det – omfattet af reglerne om central visitation.

Kernen i disse nye muligheder er således, at de bestående pasningsordninger skal kunne suppleres med private ordninger, hvor der – bortset fra et kommunalt tilskud – i udstrakt grad er et selvstændigt ansvar for ordningens drift m.v.

Der skal således være øget frihed til, at private – f.eks. en forældrekræds – får mulighed for en høj grad af indflydelse på, hvorledes deres egne børn skal passes i dagtimerne.

Forældre, der har bestemte ønsker til det pædagogiske miljø, deres børn skal passes i, får således med nyordningen en lettere adgang til at realisere deres idéer.

Ordningen vil f.eks. også kunne anvendes af virksomheder, der som led i deres personalepolitik vurderer det hensigtsmæssigt at kunne tilbyde deres ansatte pasningsmuligheder.

Det er imidlertid en grundlæggende forudsætning, at kommunen ønsker at medvirke til ordningerne, og selv om private – en forældrekræds eller f.eks. en virksomhed – har det primære ansvar for tilrettelæggelse og drift af ordningerne, er kommunerne ikke fritaget for at føre tilsyn med disse ordninger.

Kommunalbestyrelsen skal således sikre, at det ydede tilskud anvendes efter sit formål, herunder at ordningen udgør en forsvarlig ramme for de deltagende børn.

Da der er tale om en nydannelse, er det vigtigt, at udviklingen følges tæt, og med henblik herpå bliver kommunerne forpligtet til at orientere Socialstyrelsen om sådanne ordninger, inden kommunalbestyrelsen giver tilsagn om tilskud.

På baggrund af indhøstede erfaringer vil socialministeren i folketingsåret 1992–1993 fremsætte forslag til lov om revision af ordningen.

ad 4. Socialministerens adgang til at fastsætte (vejledende) regler for indretning m.v. af daginstitutioner ophæves.

Bistandsloven sætter kun få grænser for kommunernes handlefrihed på dagforanstaltningsområdet.

De få bindende regler er følgende:

- a. Institutionerne skal enten være kommunale eller selvejende institutioner, med hvem kommunen indgår overenskomst. Dette fremgår af lovens § 69, stk. 2. Denne bestemmelse blødgøres nu med forslaget om mulighed for »puljeordninger«, jf. ad 4.
- b. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med institutionerne. Dette fremgår af lovens § 71, som også omfatter »puljeordninger« etableret efter den nye affattelse af § 70.
- c. Der skal være en central pladsanvisning, jf. § 72. Denne bestemmelse lempes for så vidt angår »puljeordningerne«.
- d. Der er fastsat en øverstegrænse for forældrebetalingen, og der skal ydes fripladser efter regler fastsat af socialministeren. Dette fremgår af lovens § 73. For »puljeordninger« gælder særlige regler.

Socialministeren kan videre med hjemmel i den nuværende udformning af lovens § 70 udsende retningslinier for indretning af daginstitutioner, men denne bemyndigelse har ikke været benyttet. Denne hjemmel foreslås derfor ophævet.

Loven indeholder derudover i § 69, stk. 3, hjemmel for, at socialministeren kan udsende vejledende regler for institutionernes ledelse og drift.

Denne adgang er bl.a. benyttet til at udsende vejledende regler om opsigelse og flytning af børn.

Disse bestemmelser er alene af vejledende art, og de har derfor mere karakter af råd, som kommunerne på ingen måde er forpligtet til at følge.

Da udsendelse af vejledninger ikke kræver særlig lov hjemmel, og da der fortsat er en vis usikkerhed om karakteren af disse forskrifter, foreslås det, at hjemlen til at udstede vejledende regler ophæves. Det vil herefter stå helt klart, at kommunerne alene er forpligtet til at følge de bindende bestemmelser, som kan udstedes med hjemmel i bistandsloven.

Økonomiske konsekvenser.

Forslagene er økonomisk neutrale og har derfor ingen konsekvenser for de økonomiske forhold mellem staten og kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 2 og 3

Med de foreslåede ændringer bliver der mulighed for, at den kommunale dagpleje kan etableres i andre lokaler end private hjem, og at der kan være op til 10 børn i dagplejen, når der er mindst 2 personer, som varetager pasningen. Der henvises i øvrigt til pkt. 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 4

Formålsbestemmelsen i § 69, stk. 2, er ny.

Nogle grundlæggende principper for dagtilbud til børn har bl.a. været behandlet i udvalget om børns dagligdag, der i sin rapport fra februar 1988 har peget på det ønskelige i, at der opstilles nogle generelle målsætninger for indsatsen og virksomheden på området.

Formålsbestemmelsen trækker følgende forhold frem:

– Dagtilbuddene skal ses som et led i områdets samlede tilbud til børn.

Tilbuddene til børn efter bistandsloven bør indpasses i en overordnet generel lokal børnepolitik, der sigter imod et varieret og differentieret udbud af mu-

ligheder for beskæftigelse, leg og samvær for både små og større børn.

Daginstitutionerne, dagplejen og puljeordninger, bør derfor ikke betragtes som isolerede tilbud for børn og deres forældre, men det bør tilstræbes, at disse tilbud ses i sammenhæng med lokalområdets øvrige muligheder for tilbud der udbydes i tilslutning til skoler, idrætsforeninger, sangkor, spejderbevægelser o.lign.

En sådan overordnet synsvinkel kan få betydning såvel ved planlægningen som ved den konkrete udformning af indholdet i tilbuddene. Der bør i den forbindelse lægges vægt på, at institutionerne åbner sig over for lokalsamfundet, herunder ved at samarbejde med beboerforeninger, frivillige organisationer m.v.

– *Daginstitutioner m.v. er en ressource i det forebyggende arbejde.*

Sammen med områdets øvrige børnetilbud har institutionerne en forebyggende effekt, men herudover bør det medtages som en særlig målsætning, at institutionerne og dagplejen også skal indgå i det specifikke forebyggende arbejde. Det kan f.eks. vedrøre særligt truede børnegrupper, f.eks. flygtninge og indvandrerbørn, eller det kan dreje sig om børn, der konkret er i en vanskelig situation. Dette peger på behovet for et tværfagligt samarbejde med f.eks. sundhedsplejersker, socialrådgivere, hospitaler m.v.

– *Forældre skal have indflydelse.*

Det er overordentligt vigtigt, at forældrene aktivt søges inddraget i arbejdet med børnene. Det kan ske på flere måder, f.eks. ved forældreråd, som medlemmer af bestyrelsen i den selvejende institution, eller f.eks. ved, at forældrene selv driver en puljeordning. Det er vigtigt, at forældreindflydelsen ikke kun manifesterer sig via formelle organer. Det bør også være naturligt, at forældre får tilbud om og mulighed for at indgå i dagligdagens aktiviteter sammen med børnene.

– *Der skal lyttes til børnene.*

Formen for medvirken må naturligvis afhænge af børnenes alder og modenhed.

Det vil ofte være lettest at inddrage de større børn, men man bør også for små børns vedkommende give

dem mulighed for at få indflydelse på, hvordan dagligdagen skal være.

– *Børns udvikling, trivsel og selvstændighed skal fremmes.*

Dette er måske det mest centrale led i målsætningen. Børnene skal have det godt, og de skal have udfordringer og udviklingsmuligheder, der kan fremme deres selvstændighed.

Sammenfattende kan man om den foreslåede målsætning for dagtilbuddene efter bistanstloven sige, at den ikke er udtryk for en ny daginstitutionspolitik. Tværtimod bygger den på elementer, som i ganske mange år har været bærende for indsatsen på området.

Målsætningsbestemmelsen kan ikke benyttes til at fastsætte meget præcise krav til, hvordan dagtilbuddene skal tilrettelægges. Det er heller ikke hensigten. Målsætningsbestemmelsen sætter derimod nogle generelle overordnede retningslinier op, som kan benyttes til den lokale planlægning og udvikling af dagtilbuddene.

Til nr. 5, 6 og 7

Med ophævelsen af § 69, stk. 3, og den gældende udformning af § 70 tydeliggøres det, at de få bindende regler om daginstitutioner m.v. findes i eller udstedes med hjemmel i lovens § 69, stk. 1 og 2, § 72 og § 73. Der henvises herved til pkt. 4 i de almindelige bemærkninger.

Med den nye affattelse af § 70 indføres en mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til private pasningsordninger, som nærmere er beskrevet i pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

Disse »puljeordninger« er ikke fuldt ud omfattet af de ovennævnte få bindende bestemmelser. Det er således ikke et krav, at disse – uanset børnetal – skal være selvejende institutioner, og kommunalbestyrelsen kan bestemme, at de ikke skal være omfattet af den centrale visitation. Med hensyn til forældrebetaling gælder reglerne om fripladser udstedt efter lovens § 73, stk. 2. I øvrigt gælder reglerne i § 73 ikke for disse ordninger. Det er dog således, at forældrebetalingen ikke kan overstige 35 pct. af udgifterne i tilsvarende kommunale pasningstilbud. Dette må kommunalbestyrelsen påse som led i sin almindelige forpligtelse til at føre tilsyn med ordningerne.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 63, stk. 1, 2. pkt. indsættes efter »dagpleje«: »j. dog § 64, stk. 1, 2. pkt.«.

§ 63. Ingen må modtage mere end 2 børn under 14 år i privat dagpleje mod betaling uden at have tilladelse dertil fra det sociale udvalg. Der kan ikke gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpleje.

Stk. 2. Dagplejehjem og lignende, der modtager flere end 5 børn under 14 år mod betaling, og som drives af private uden offentlige midler, må kun oprettes og drives med tilladelse fra det sociale udvalg.

Stk. 3. Det sociale udvalg fører tilsyn med forholdene i hjemmene.

2. I § 64, stk. 1, 1. pkt. indsættes efter »hjem«: »og andre lokaler«.

3. I § 64, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Varetages dagplejen af flere personer, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i dagplejen kan modtages op til 10 børn.«.

§ 64. Det sociale udvalg kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem, der forud er godkendt af udvalget til dette formål. Det sociale udvalgs afgørelse om anbringelse i dagpleje kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Det sociale udvalg fører tilsyn med dagplejens udøvelse.

Stk. 3. Børnenes forældre betaler for dagplejen efter samme regler som ved anbringelse i daginstitutioner.

4. I § 69 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:

»Stk. 2. Tilbud om ophold i daginstitution er sammen med dagpleje efter § 64 og pasningsordninger efter § 70 et led i kommunens samlede generelle og forebyggende tilbud til børn, og ordningerne skal i samarbejde med forældrene og børnene skabe rammer, der fremmer børns udvikling, trivsel og selvstændighed.«

Stk. 2.-3. bliver herefter stk. 3.-4.

5. § 69, stk. 3, der bliver stk. 4, ophæves.

§ 69. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på daginstitutioner for børn og unge, herunder socialpædagogiske fritidsforanstaltninger, jf. dog § 95 a.

Stk. 2. Daginstitutioner for børn og unge kan oprettes og drives af en eller flere kommuner eller som private institutioner, med hvilke kommunalbestyrelsen indgår overenskomst. Private institutioner skal være selvejende, hvis der er plads til mindst 6 børn.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter vejledende regler for institutionernes ledelse og drift.

6. § 70 affattes således:

»§ 70. Kommunalbestyrelsen kan til private pasningsordninger for børn yde et tilskud pr. barn.

Stk. 2. Pasningsordninger efter stk. 1 er ikke omfattet af § 73, stk. 1, stk. 3 og 4, dog kan forældrebetalingen ikke overstige 35 pct. af udgifterne i tilsvarende kommunale pasningstilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen underretter Socialstyrelsen om pasningsordninger, inden der gives tilskud efter stk. 1.«.

§ 70. Kommunalbestyrelsen skal påse, at planer for oprettelse eller ændring af daginstitutioner er i overensstemmelse med retningslinier, der er udarbejdet af socialministeren.

7. I § 72 indsættes som 2. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at pasningsordninger etableret efter § 70 ikke er omfattet af 1. pkt.«.

§ 72. Bestemmelse om optagelse i en daginstitution træffes af det sociale udvalg, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

8. I § 73, stk. 4, udgår: »for et regnskabsår ad gangen«.

§ 73. Børnenes forældre betaler for opholdet med et beløb, der svarer til 35 pct. af udgifterne ved ophold i institutionen, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedli-

geholdelse, jf. dog stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betalingen skal beregnes på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte institution eller på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i daginstitution. Der kan endvidere fastsættes en lavere betaling for særlige grupper af institutioner.

Stk. 3. Særlige indtægter for institutionerne anvendes til nedsættelse af forældrenes betaling.

Stk. 4. Betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.